

VEČERNI LIST

Posamezna številka 30 vin.

NEODVISEN DNEVNIK

Posamezna številka 30 vin.

Cena po pošti

za celo leto . . . 50.—

za pol leta . . . 25.—

za četrt leta . . . 13.—

za 1 mesec . . . 4.50

Za študentsko mesecno 4.50

Uredništvo in tiskarna

Kopitarjeva ulica št. 6

Uredn. telefon št. 30

Prva seja parlamenta.

LDU Beograd, 16. februarja. Včeraj se je po trimesečnem presledku vršila seja začasnega narodnega predstavnštva. Nekoliko pred 16. uro so se začele polniti galerije z občinstvom, ki je bilo zelo rado vedno, kako bo izpadla prva seja po dolgem prestanku. Novinarske lože so bile polne, dočim so diplomatske lože zasedle nenake. Prvi je vstopil g. Protić in sedel na prvo klopo desnice, za njim pa so vstopili posamezni člani parlamentarne zajednice. Bilo je prisotnih manj vladnih, kakor članov opozicionalnega bloka. Od črnogorskih klubov je prisostvovalo 6 članov, od srbskih demokratov ni bilo nikogar. Od republikancev je bil navzoč poslanec Zlatko. Vseh skupaj je bilo navzočih 39 poslancev. Ob 6.45 je predsednik dr. Pavlović otvoril 69. seja začasnega narodnega pred-

stavnštva. Tajnik Jovanović čita zapisnik prejšnje seje, ki se odobri, vzame na znanje odsotnost poslancev Simeonoviča in Sokića radi bolezni. Predsednik ugotovi, da so v času, odkar je bilo prekinjeno parlamentarno zborovanje, umrli poslanci dr. Pogačnik, Kosta Božić in Radovan Marković, katerim parlament izkaže počaščenje s tem, da poslanci vstanejo. Tajnik prečita ostavko poslanca Koste Kujundžića. Ostavka se izroči verifikacijskemu odsoku. Nato so se prečitale nekatere interpelacije. Na koncu seje javi predsednik narodnega predstavnštva, da je vlada podala ostavko, ki je bila sprejeta. Vsled tega parlament v zmislu poslovnika ne more delovati. Ko bo nova vlada sestavljena, bo predsednik v sporazumu z novo vlado takoj sklical predstavnštvo k novi seji.

wilson proti Italiji.

Velika osuplost v ententi.

LDU Trst, 16. februarja. Sinočni »Piccolo« priobčuje dopis iz Londona, da je Nitti na londonski konferenci dne 13. t. izjavil, da se lahko svobodno razpravlja o jadranskem vprašanju, on pa da ostaja pri pariškem kompromisu ali pri londonskem paktu. On pri tej priliki ni skrival težko izvedbe londonskega dogovora, toda je opozarjal, da bo dal Dalmacijo najširšo avtonomijo v vsakem oziru. Suvereniteta Italije bi bila reprezentirana le po italijanskem guvernerju, na podoben način kakor v angleški koloniji. Ta izjava je iznenadila Milleranda in Lloyd Georgea, ki sta sklenila, da se o stvari pozneje razpravlja. Hkrati je sklenjeno, da se mora to priobčiti jadranskemu ministru za zunanje posle dr. Trumbiću, ki ima vsa pooblaščenja za rešitev jadranskega vprašanja. Ponoči pa je zgodilo nekaj, kar je popolnoma izpremenilo položaj tega vprašanja. Vmes je posegel predsednik Wilson. Kakor doznavamo iz dobro poučenih krogov, je Wilson brzojavil v Pariz, da ne more odobriti pariškega kompromisa, niti londonskega odgovora, temveč da vstraja pri tem, da se ima v polnem obsegu izvršiti ameriški načrt. Ako bi zavezniški ministri predsedniki tega ne sprejeli, zapustijo ameriški zastopniki Pariz in prepuste zavezniške svoji moči. Dopisnik nadaljuje, da se je v dosedanjih pogajanjih glede jadranskega vprašanja zagrešila velika napaka, ki obstoji v tem, da se ni računalo z Ameriko. Potem, ko je prišla ta vest iz Amerike, je Nitti živahno nadaljeval razgovore z Lloyd Georgejem in Millerandom, katerih predmet je tvoril nastop Amerike. Ko so Nittija po konferenci vprašali, ali je možno iti preko Amerike, je izjavil, da je to izključeno in sicer z ozirom na gospodarsko in finančno stanje Italije. Amerika ima namreč zavezniškim državam v rokah in njen odstot s konference bi vplival usodno na vse zavezniške. Amerika moči, toda v odločilnih momentih javlja, da se vsi uspehi mirovne konference uničijo, ako bi njenih besed ne uvaževali. Zato naj se nihče ne udaja iluzijam, ki jih more razgnati najmanjši veter.

LDU Beograd, 16. februarja. Presburo doznava iz Pariza: Nota, ki jo je predsednik Wilson poslal francoski in angleški vladi, je povzročila občo osuplost. Italijanski listi kritizirajo brezobzirno to uporno zadržanje predsednika Wilsona v korist Jugoslaviji in grede tako daleč, da izjavljajo svoje mišljenje, po katerem Francija, Anglija in Italija ne bi trebale ozirati se na to noto in da naj rešijo evropske probleme brez ozira na severno-ameriške države. Ker pa so evropski zavezniški skoro popolnoma odvisni od Zedinjenih držav glede financ in dobav, ti listi manj napadajo severno-ameriške države, temveč le bolj osebno predsednika Wilsona ter si prizadevajo dokazati, da je Wilsonova osebna avtoriteta v njegovih državah enaka ničli, ker se mu ni po-

stalo, da bi ameriški senat ratificiral versaillesko mirovno pogodbo. Bilo bi nepravilno, ako bi generalizirali in rekli, da je tudi francosko časopisje enodušno izreklo enako sodbo o predsedniku Wilsonu. Jasno je, da italijanski kritiki mrzijo predsednika Wilsona, ker vidijo, da se predsednik še vedno pokazuje kot branitelj principa pravice in da morajo zavezniške sile hote ali nehoti s tem računati. Listi pojmiyo, kakšne posledice bi nastale, ako bi se Zedinjene države eventualno umaknile z mirovne konference. Lloyd George in Millerand sta se napram italijanskemu ministrskemu predsedniku Nittiju obvezala, da se sedanji pregovori v Londonu ne bodo prej prekinili, dokler ne bo rešeno jadransko vprašanje, bodisi z nasiljem, da se sprejme londonski dogovor, ali pa da se sprejme od obeh strani kompromisni predlog. Nitti je sporočil Lloyd Georgeu in Millerandu, da bo dala Italija Dalmaciji avtonomijo, ako se sprejme londonski dogovor, tako da bi postala Dalmacija demokratska republika s takimi pravicami, kakor jih ima Kanada napram Angliji. S to obljubo namerava Italija preslepiti one osebnosti v Franciji in Angliji, ki še vedno smatrajo, da bi londonski dogovor pomenjal krivico za Jugoslavijo. Tako je bilo stanje pred intervencijo predsednika Wilsona. Ko pa je predsednik Wilson nastopil z goreno zahtevo, je nastalo isto stanje, kakor je bilo koncem decembra 1919, ko so Francija, Anglija in Zedinjene države izročile noto italijanskemu ministru zunanjih stvari Scialoj. Veli se, da sta Millerand in Lloyd George odgovorila predsedniku Wilsonu, da bosta počakala njegovega odgovora, preden se bo sklenila definitivna odločitev o držanju Francije in Anglije v jadranskem vprašanju.

LDU Pariz, 16. februarja. Predsednik Wilson je izjavil francoski in angleški vladi, da glede jadranskega vprašanja stoji na stališču, katerega so zavzele Anglija, Francija in Zedinjene države napram Italiji z noto od 9. decembra 1919. Ameriški poslanik v Parizu je izročil angleškemu in francoskemu poslaniku noto, ki sta jo prebrala v Londonu dne 14. t. m. jutraj in v kateri pravi predsednik Wilson med drugim, da sta ti dve rešitvi jadranskega vprašanja v nasprotju z odločbami, ki jih je sklenila mirovna konferenca in z njimi popolnoma soglašala. Ako bi se zavezniške sile na ta opomin ne ozirale, bi Amerika ne bila več vezana. Zdi se, da stoji predsednik Wilson na tem stališču ne samo glede jadranskega in reškega vprašanja, marveč da se bo predsednik Wilson protivil tudi vsaki rešitvi maloazijskega vprašanja brez Amerike.

LDU Beograd, 16. februarja. Iz Londona javljajo, da se na konferenci predsednikov še ni razpravljalo o jadranskem vprašanju. Naša poslanika Pašić in dr. Trumbić sta imela več sestankov s francoskimi in angleškimi državniki.

Žrtve.

Danes se končuje doba predpustnih norosti. Zaključek je žalosten. Ena žrtev sedi v ječi, ena na mrtvaškem odru — obe žrtvi podivjanih predpustnih razmer, v katerih živi naša mladina. Včeraj so na novo pripeljali več mladih fantov v ljubljansko ječo, njihovo žrtev pa v mrtvašnico k sv. Kristofu. To je zaključek letošnjega predpusta.

Ti dogodki bi morali vsej poštenu javnosti odpreti oči. Komur je dano količjak plemenitega srca in ljubezni do mladine, bo vstal in nastopil proti razmeram, ki tirajo stotine naše mladine v pogubo.

Mladina ni še nikdar v takem številu pohajala prostaskih zabav, ki delajo reklamo za nje plakati na vseh ljubljanskih vogalih. Letos se je udomacila med nami nesrečna misel, da dajmo mladini popolno svobodo v vseh rečeh. Mladina, oproščena sitnih predpisov, se je trumoma valila v lokale, kjer je igrala godba, kjer je rajal v ognjevitem plesu mladi svet, kjer so se shajala mlada dekleta, kjer so se mladi fantje učili kavalirstva. Ogromne vsote denarja so žrtvovali pohajalci plesov v svojo zabavo. Denar, tako lahkomišelnostno zavržen, je bil včasih zaslužen na lahek način. Verzičnikom ni treba štediti. Dostikrat pa je denar bil težko zaslužen, pristradan ali izposojen. In mladina, ki meni, da mora posnemati velike, da postane velika, je tudi zapravljala, kakor se spodobi na plesih. Iz čegavih žepov je šlo to? Za to se ne praša. Mi pa prašamo: Je li to vzgojno? Je li to zdravo in dobro za naš svet? Rabi li naš narod ljudi, ki se udajajo le veseljačenju? Ali nam mar ni veliko bolj potrebna ljudi velikega obzorja, močnih živcev in jakih src ter značajev?

Ogromen val socialnega prevrata se nam bliža. Naša mladina pa raja, pleše in zapravlja denar, zdravje in značaj. Sredi največjega socialnega gibanja zadnjih vekov stojimo. In vendar je tako malo smisla za vse to v vrstah naših mladih izobražencev. Odkrito povemo, da brez notranjega preporeda ljudstva, katerega naj započne izobraženstvo najprvo pri sebi, vsa naša politična svoboda ni vredna piškavca oreha. Kaj naj počnemo z državo, katere ljudstvo pa je moralno propadlo in ubito?

Naša mladina se mora otresti navad propale meščanske družbe, ki jo je opojil sebični kapitalizem z geslom: Uživaj!, da ložje izkorišča vse, ki so mu usuznjeni. Naj pomisli naša mladina, da njeno mesto ni v tej družbi. Naj pomisli naš fant, da je ta kapitalistična družba tista, ki s svojim sistemom srka življenske sokove lastnemu očetu-delavcu, da ubija življensko moč njegovi kmetški materi, da odjemlje kruha njegovim malim bratcem doma. Več smisla za moderne socialne naloge naši mladini! Več umevanja, da njeno mesto je na strani ljudstva, ki trpi in gladeje ter s sovraštvom gleda, kako se bogataši tega sveta vesele in rede na stroške revežev!

Današnje socialno stanje velikih množic našega naroda ne dopušča, da bi se naša mladina utapljala v veseljenju. Če se udajajo sli tisti, ki žive od krivice preobilice, je to umljivo. A umljivo je tudi, da si s tem pospešujejo svoj konec.

Naša mladina pa ne sme končati s temi, ki so zapisani propadu. Narod, to je delavno ljudstvo, potrebuje svoje delavne in izobražene mladine. Zato se dviga na odpor proti njeni propasti.

Naj bi nesrečne žrtve zadnjih pustnih dni iz ječ in grobov klicale mladino na dneve posta, zatajevanja, žrtev in socialnega dela!

Vjetniki iz Sibirijske.

LDU Dunaj, 15. februarja. (ČTU) Iz državne komisije za vojne ujetnike se poroča, da bo morda že v 14 dneh odšla prva danska ladja v Vladivostok, da prepelje avstrijske vojne ujetnike v domovino.

Rumunsko-jugoslovanske meje.

LDU Veliki Beckerek, 16. februarja. Rumunski listi javljajo, da je meja v Bratanu popravljena v korist Jugoslavije, tako da bodo Medoš, Pardanj in Fenj pripadali Jugoslaviji. Po tej vesti bo šla meja med Jugoslavijo in Rumunijo od Femiša preko Barača in Vilada.

Boj med boljševiki in Rumuni.

LDU Bukarešta, 14. februarja. Rumunska brzozjavna agentura »Damiar« poroča: Ruski boljševiki so pri Ogilivu (?) napadli rumunske čete, pa so bili krvoavo zavrnjeni. Glavne boljševiške sile se bližajo Dnestru. Rumunski glavni stari je nameril skrajne korake, da zavrže meje.

Proti Viljevau.

LDU London, 13. februarja. (ČTU) »Evening Standard« poroča: Nota, naslovljena na Holandijo, poučarja, nevarnost, ki preti evropskemu miru, ako bi se bivši nemški cesar še nadalje nahajal v Holandiji. Nota je tako sestavljena, da more Nizozemska izjaviti svojjo popolno sporazjenje z zavezniški in predlagati, naj se bivši cesar naseli v kakoli holandski koloniji.

Na Crškem.

LDU Beograd, 15. februarja. Tukajšnje češkoslovaško poslaništvo objavlja naslednji dementi: Mažari razširjajo neresnična poročila o raznih češkoslovaških političnih osebnostih, zlasti o ministrskem predsedniku Tusarju, o katerem pravijo, da se je izjavil za nasprotnika zavezničev. Dalje se poroča iz mažarskega vira, da se češkoslovaška politika čim dalje določneje nagiblje na stran Rusije. Za te izpovede da so se začele zanimati tudi že ententne misije, razen francoske in belgijske, ki nista dovoljno poučeni. Končno trdijo te mažarske vesti, da je Praga žarišče komunistične propagande. (Namen teh laži je očividno.)

Madžarska.

LDU Dunaj, dne 14. februarja. (ČTU) »Neues Wiener Abendblatt« javlja iz Budimpešte: Vrhovni poveljnik Horthy je izjavil odposlanstvu rudarjev, da so delavci gledati plače in preskrbe mnogo na boljšem kot srednji stan. Ako bi pa vseeno začeli stavkati, potem bi bil to zločin napram državi. V tem primeru, je dejal Horthy, bi smatral za svojo sveto dolžnost, uporabljati najbolj drakonična sredstva, ker ne trpi nobenih eksperimentov.

LDU Dunaj, dne 14. februarja. (ČTU) »Neues Achtuhr-Abendblatt« poroča iz Budimpešte: Narodna skupščina, ki se snide v ponedeljek, bo še ta teden volila začasnega državnega poglavarja. Izvolitev Horthyja za to mesto je zagotovljena. Friedrich nemara ne bo več član kabineta. Koč novega ministrskega predsednika imenujejo dosedanji naučni ministri Hallerja. Huszarju očitajo, da nima hrbtnice.

LDU Pariz, 15. februarja. (Brezlično.) »Temps« objavlja rezek uvodnik proti Ogrski in zahteva, da naj zavezniški primorajo ogrsko delegacijo, da podpisuje mirovno pogodbo.

Politične novice.

+ Sestava nove vlade. Dne 15. t. m. je regent poveril pariškemu poslaniku Vesniću nalogo, da sestavi koncentracijsko vlado. Vesnić je takoj stopil v stik s predsednikom narodnega predstavnštva Pavlovičem in ministrskim predsednikom Davidovičem, kakor tudi z drugimi ministri demokratsko-socialistične zajednice. Vladne stranke so odbile vsako misel na koncentracijsko vlado, nakaer je Vesnić svoj mandat vrnil regentu. Kakor stoji stvari, se ustanovi koalicijska vlada, ki jo sestavi mož iz opozicijskega bloka ali pa kaka nevtralna osebnost.

+ Demokratske laži. Iz Belega grada poročajo, da širijo demokrati in socialisti vest, da bo opozicija, ako pride na vlado, odložila volitve za leto dni. In s

za zaledilo z najmerodajnejše strani ne-
pravice; opozicija bo tekem dveh mese-
cev izdelala volivni red in načrt za usta-
vo, ki bo tako nato vršile nove in
boljše volitve.

Pod jarem kapitalizma hočejo spr-
ati in soc. vladodržci vse šumske
proizvode v naši državi. Zato
socialist Kristan zajedno s Kra-
ntom in židovskim kapitalistom Kra-
ntom iz Dunaja novo privilegirano industri-
jno banko z velikanskim akcijskim kapi-
talom od 1 milijarde kron. Udeležba pri ak-
cijskem kapitalu je sedva odprta bankam
in privatnim kapitalistom že v naprej, ne
pa delavskim in kmetijskim zadrugam. In
vendar bo delo izvrševal delavec, proiz-
vode bo kupoval kmet. Zaradi tega bi
morala ravno ta dva stanova imeti glavno
ulogo in glavno besedo pri podjetju, ne pa
banke in privatni kapitalisti. Delavci, ne
zapirajmo oči pred organiziranim židov-
skim in bančnim kapitalom, ampak ustav-
ljajmo se pravočasno njegovemu želez-
nemu obseju.

«Radniške Novine», glasilo srbijan-
skih komunistov v Belgradu, izhajajo zad-
nji čas dan za dnevom po cele strani po-
behnje od cenzure. V zadnji nam došli šte-
vilki od 11. februarja se ostro zaganjajo v
cenzuro ter objavljajo necenzurirano: «Vla-
da torej na vse načine gazi prava in izazi-
va pravilni gnjev delavskega naroda v na-
ši zemlji. Ona podaljšuje nasilje in izziva-
nja. S tem, kar dela, dokazuje, da hoče iz-
zvati borbo in nove nemire v deželi. Nujno
je, da se to zabeleži in podčrta. Danes za-
hlevamo očl vladne, da se izjavi: ali postoi-
ji v naši deželi politična cenzura ali ne po-
stoji.» Da je srbijansko glasilo osobito hu-
do na svobodomnega socialističnega Kristana
in Korača, je razumljivo.

«Borba» se imenuje koledar, ki ga
je komunistična stranka v Srbiji izdala za
leto 1920. V njej so programatični, infor-
mativni in leposlovnih doneski različnih ju-
goslovanskih boljševikov. Od različnih so
le informativni članki. Koledar prinaša sli-
ke Dimitrija Tucovića, Dušana Popovića,
Roze Luksemburške in Karla Liebknechta.
Nam se zdi potrebno, da se voditelji
krščansko-socialnega gibanja točno upo-
znajajo z duševnim in organizatoričnim
gibanjem jugoslovanske boljševistične stru-
je, ki narašča osobito med Srbi v Srbiji in
Bosni.

Kako pridemo iz zmede. «Narodno
Djelo» piše o vsesplošni zmede, ki jo je na
vseh področjih državne uprave povzročila
odstopišča vlada, ki je celo državno politi-
ko pretvorila v demagogijo. Namesto dr-
žavnikega znanja in strokovne sposobnosti
je povsod odločala strankarska strast.
Uspehi takega početja se kažejo na vseh
straneh. Ako hočemo priti iz sedanje zme-
de, mora politika zopet postati umetnost,
sposobnost, vlada državo. Do veljave mora
priti na celi črti strokovno znanje, izve-
denost t. j. resno, temeljito, smotreno delo
ne pa strankarsko kričavo. Tu nam mora
biti zgled Anglija. Tudi Francija je bila zad-
nji čas prisiljena, kreniti na to pot ter je
Millerand na vsa glavna mesta postavil
same izkušene strokovnjake. Lep zgled re-
nega, naporega prizadevanja nam dajejo
tudi Nemci, ki kljub obupnemu položaju
niso izgubili glave in skušajo rešiti svojo
hodočnost s pomočjo najtemeljitejšega zna-
nja in prizadevanja. Tega je treba tudi
nam. Stalnost v upravi, naprednost v zako-
nodaji, času primerne uredbe v gospodars-
kem življenju se ne dajo doseči s cenimi
frazami enodnevnega političnega boja, am-
pak samo z resnim strokovnim znanjem in
prizadevanjem. Zato naj pridejo vsi javni
posli v roke strokovnjakov in naj ostanejo
v njihovih rokah trajno brez ozira na iz-
premembe v enodnevnem strankarskem
metehu.

Jugoslavija in judoslavija. «Narodna
Politika» opozarja, kako je naša država
razdeljena v dva tabora: v judoslavijo in
jugoslavijo. V prvem tabornu so bogati ka-
pitalisti, bankirji, izvozniki in uvozniki, tr-
govci, agenti, verižniki in vsi mogoči drugi
spekulanti in izkoriščevalci, ki vsi plavajo
v izobilju, si polnijo trebuh z vsemi dobro-
tami tega sveta in se oblačijo v svilo in bar-
žim. V drugem tabornu je jugoslovansko
ljudstvo: lačno, raztrgano, boso, zgarano in
izmožgano. In nikogar ni, ki bi si upal vze-
ti bič in razgnati judoslavijo, ki izpija kri
in izpodjeda korenine jugoslaviji. Bivša
vlada se je obotavljala z davkom na vojne
dobitke, v tem je pa jud Obersohn, ki je v
Zagrebu dvakrat »bankrotiral«, pokupil v
Gradcu cel del mesta. Židovski oderuhi in
goljufi se svobodno sprehajajo po Jugosla-
viji, menjajo imena svojih trdk, monopoli-
zirajo kolodvore, mažejo in podkupujejo na
vse strani. «Pojdite na razne akademske
in športne plesne — nadaljuje list — pa ho-
čete videti, kakaj trpi poštena Jugoslavija.
Videti boste na židovskih damah toalete,
ki stanejo po 50.000 K. Na zabavi za ži-
dovsko ferialno kolonijo je bilo na židov-
skih damah samega nakita za najmanj pol
milijarde kron, a na zabavi v korist židov-
ske akademske menze so dajale židovske
dame poljube po 1000 K. V Trgovskem
domu, kamor hodijo jest židje, stane vsaka

predpoldanska južina več sto kron. Ravno
o pustnih dnevih se čuti razlika med bo-
gato judoslavijo, pijano slasti, udobnosti,
razkošja in šampanjca in lačno, bedno, raz-
trgano in oplenjeno Jugoslavijo. Zverinski
izsesovalci sesajo kri našega ljudstva in
države in ko se bodo nasesali, jo bodo vr-
gli proč kot ponošeno cumjo in jo poplju-
vali. Varujmo se usode mažarskega naroda
in Mažarske!»

Dnevne novice.

Na potu v Ameriko. Danes smo
prejeli od treh oo. frančiškanov, ki so
pred tednom odpotovali v Ameriko, sle-
deče pismo iz Pariza: 13. febr. Do Pa-
riza smo došli srečno v četrtek dopoldne.
Jutri, 14. febr., v soboto ob 9. uri se od-
peljemo v Havre, zvečer ob 6. pa s par-
nikom »La Savoye« proti Ameriki. Tukaj
je vsega, prav vsega v obilici. Bogastvo
ogromno. Pozdravl P. Kornelij Petrič.

Nežigosen denar ujetnikov iz Ita-
lije. Glasom dopisa finančnega ministr-
stva tukajšnja delegacija financ ne poob-
laščena sama zamenjati nekolekovan in
nežigosen avstrijski denar, ki ga prineso
naši ujetniki sabo iz Italije. Zamenjavo
mora v vsakem slučaju posebej dovoliti
ministrstvo financ (generalni inšpektor) v
Belem gradu, kamor je vlagati vse toza-
devne prošnje. Prošnje morajo biti kole-
kovane ter opremljene z uradnimi potri-
dili in dokazili o ujetništvu in o tem, da
je bil denar res prinešen iz ujetništva.

Ponarejeni kolkji na tisočakah. Ker
krožijo v prometu tisočaki avstro-ogrške
banke s ponarejenimi kolkji, se občinstvo
v lastnem interesu opozarja, da svoje ti-
sočake čim prej zamenja, in sicer v Ljub-
ljani pri finančni deželni blagajni, izven
Ljubljane pa pri svojem pristojnem dav-
čnem uradu. Ponaredba je presenetljivo
debro uspela, zato naj bo občinstvo s tem
posvarjeno. — Delegacija ministrstva fi-
nanc.

Rente iz Nemčije. Poverjeništvu
za socialno skrb v Ljubljani sporoča: Na
ponovno nujno posredovanje pri pristojnih
nemških državnih oblastvih in na pogoste
direkte intervencije v prid našim rentnim
upravičencem pri posameznih socialno-za-
varovalnih zavodih Nemčije, se je končno
posrečilo doseči povsem zadovoljiv uspeh.
Nemški »Reichsversicherungsamt« je s
svojo okrožnico z dne 30. januarja 1920 po-
zval vse nemške delavske nezdodne zava-
rovalne zavode, naj izplačajo vsem rent-
nikom jugoslovanskega državljanstva, ki
so bili pred prevratom avstro-ogrski držav-
ljani, njih zaostale rente in ukrenejo vse
potrebno, da se jim bodo iste za naprej
redno nakazovale. »Deutsche Bank, Ren-
tenkonto« v Berlinu si je dala že izstaviti
račun pri ljubljanskem čekovnem uradu in
potem istega že nakazuje posameznim
rentnikom njim pripadajoče zaostanke.
Upati je, da v teku prihodnjih tednov prej-
mejo svoje rente tudi vsi oni, ki jih doslej
še niso. Poverjeništvu za socialno skrb bo
kakor doslej, tudi v bodoče skrbelo, da se
bo nakazovanje nezdodnih rent iz inozem-
stva pravilno vršilo. Nanj naj se obrnejo
vsi oni, ki bi svojih rent do konca meseca
marca še ne prejeli, da bo moglo posredo-
vati v njih prid, če se izkaže potreba.

Uboj. V Babni gorici so se 16. fe-
bruarja zvečer pijani fantje z Barja stegli
in v pretepu ubili svojega tovariša Aloj-
zija Vokal. Le-tega so prepeljali k Sv.
Krištofu, ostale pa vtaknili v ječo.

Tramvajska nesreča v Zagrebu. V
Zagrebu je vsled lastne nepazljivosti prišla
pod tramvaj 20-letna trgovčeva žena Roza
Ilić. Tramvaj ji je odrezal obe nogi in zlo-
mil obe roki. Izdihnila je na mestu.

Mestno žago gradi zagrebška mest-
na občina v Bliznecu. Najbrže zgrade tudi
vodno električno centralo, ki bo preskr-
bovala z električnim tokom žago in bliž-
nja sela in dobrotne zavode.

Ali padajo kože kakor mana z
neba, je rekel predsednik kazenskega
senata g. nadsvetnik Vedernjak Janezu
Krču s Klanca, kateri je kupil od Jožeta
Kerna kože, katere je ta ukradel svojamu
mojstru Ivanu Zupanu v Kranju. Jožef
Kern priznava, da je kradel kože. Ko
pravi Krč, da ni vedel, če so kože ukra-
dene, mu pravi g. predsednik: »Seveda,
ta-le mladi fant je veletrovec s kožami,
ki je delal skoraj boljše »kšefte«, kakor
njegov gospodar. Drugi Kernov odje-
malec je bil France Koželj, katerega vpra-
ša g. predsednik: »Ali se Vam ni zdelo
čudno, ker ste kože od tako mladega fan-
ta kupili?« — »Saj sem jih kupoval tudi
od Pollakovih fantov, ki so usnje »fasali.«
— »A tako, Vas bomo še za to usnje pri-
jeli. Vam je žal, ker se Vam je ta kup-
čija končala.« Sodišče je obsodilo Jožeta
Kerna v 6 mesecev težke ječe, Janeza
Krča v 1 mesec strogega zopora in Fran-
ca Koželja v 3 mesece ječe. Po razglašen-
ju sodbi je rekel g. predsednik Jožetu Ker-
nu: »Enkrat si že bil zaprt, ker si kože
kradel, tista kazen bi ti morala biti kaž-
ipot, da ne smeš krasiti, ako si že na ka-
tekizem pozabil.«

Pustni krofi.

Novo slovensko slovnico je spisal
urednik »Napreja«, gospod Golouch. To
originalno, učeno in zanimivo delo izide
bržkone že danes. Slovnica bo imela še
dragoceno zbirko najdostojnejših in naj-
sinejših izrazov slovenskega besednega za-
klada.

Vabilo na pustno veselico vseh p. t.
ljubljanških verižnikov, ki se vrši danes
v vseh prostorih ljubljanskih kavarn
»Slova«, »Zvezda«, »Ilirija«, »Prešeren« in
drug. Vstop je dovoljen le proti legiti-
maciji. Za legitimacijo služi izvoznica v
Italijo ali Avstrijo ali pa odlok ljubljanske
deželne sodnije, ki se mora glasiti naj-
manj na 14 dni zopora. Poleg tega je pla-
čati vstopnino: 1000 lir za osebo. Ker je
čisti dohodek namenjen za podporo ubo-
gim verižnikom, ki danes sede v sobah
ljubljanškega Žabjeka, se preplačila hval-
ležno sprejemajo. Policija na veselico ni-
ma vstopa.

Državna posredovalnica za delo v
Ljubljani naznanja, da išče službe: 13 po-
slancev in 2 ministra. Oba ministra sta
posebno spretna v bančnih in trgovskih
poslih, medtem ko poslance priporočamo
osobito izvozniskim trdkam. V kratkem
bo na razpolago tudi 1 deželni predse-
dnik, ki ima redko spretnost v razpuščanju
in zapiranju. Redka prilika! Popraševanje
veliko! Cenjene ponudbe se sprejemajo
le še danes.

Regulacija Ljubljane. Mestni in-
ženir Prelovšek je iznašel nov način, ka-
ko v najkrajšem času regulirati Ljublja-
nico. Dela so že v teku. Do spomladi bo
že polovica struge zasuta. Ostalo se iz-
vrši tekom poletja. Tako bo Ljubljana
najbolje regulirana.

Odlikovanje po zaslugah. Ker je bil
za časa avstrijskih persekucij zaprt, je
bil sedaj odklovan za najvišjim redom po-
slanec JDS in bivši uradnik žitnega zavo-
da na Dunaju, gospod dr. Brezigar. Blagi
slavljenec se je ob tej priliki spomnil ljub-
ljanskih revežev ter jim naklonil iz svo-
jega 10 vreč moke.

Osebnostna vest. Iz zanesljivega vira
izvemo, da postane g. dr. Kramer, mini-
ster v pokoju, ravnatelj Jadranske banke.
Dosedanji ravnatelj Jadranske banke g.
Praprotnik postane poverjenik za socialno
skrb.

Ustanovitelj slovenske univerze v
Ljubljani, ali »zbešana jugoslovanska du-
ša«, gospod pravnik Anže Novak, obža-
ljuje, da je svojo dragoceno duševnost tra-
til za ta separatistični nestvor ter se mi-
sli podati na jug, kjer bo s pomočjo gosp.
Antona Peska v Polom Palanki ustanovil
pravo in pristno jugoslovansko univerzo
za največje jugoslovanske duhove. Zuna-
njo politiko bo predaval na tem svetov-
nem zavodu g. Josu Jurkovič, notranjo pa
gospod Anže sam.

Dr. Žerjav razpušča. Dr. Žerjav je
danes razpustil eno najčastitljivejših ljub-
ljanskih naprav: ljubljansko deželno in
stolno megljo. Še danes izide tudi ukaz o
splošnem raz-pustu ljubljancem samih.

Ministrska kriza. Ministrsko pred-
sedstvo je bilo ponudeno gospodu Adolfu
Ribnikarju, ki pa je to ponudbo odklonil
z razdilom, da je telesno preveč utrujen
od dosedanjega prenapornega delovanja.

Za ljubljanskega župana bo izvo-
ljen gospod Adolf Ribnikar, ko si utrdi
zdravje. Našemu poročevalcu je
že izjavil, da se peča z velikim projektom,
ki ga bo izvršil. Na vrhu Golovca postavi
velikansko elektrarno, ki jo bodo gonila
vretena na veter.

Dobrotnik revežev. Načelnik slo-
venskega sokolstva, poslanec JDS in na-
čelnik demobilizacijske komisije, g. dr.
Pavel Pestotnik je po trudopolnem priz-
devanju dobil iz Avstrije in Italije 30 va-
gonov fižola, ki se bo danes po najnižjih
cenah razdelil med ljubljanske reveže.

Zadnja odredba dr. Žerjava. Dr.
Žerjav je izdal naslednje odredbo: Uka-
zujem, da se takoj podero štiri ljubljanske
stare hiše: ljubljanski grad, rotovž, stari
Žabjek in dr. Tavčar.

Nova vlada za Slovanijo. Po več-
dnevni pogajanji med strankami se je
danes posrečilo sestaviti zanesljivo de-
želno vlado. Za predsednika je določen
g. Anton Peseček, ki med vsemi stran-
kami uživa splošno zaupanje. Poverjeno
mu bo tudi nadzorstvo nad bankami. —
Poverjenik za pravosodje postane g. Eli-
ja Predovič. — G. dr. Pestotnik prevzame
novo osnovano poverjeništvu za kontrolo
izvoznice. Kot selekcijski načelnik mu bo
pridružen g. dr. Brezigar. — Imena ostalih
osebnošni so še tajna.

Nova stolica. Na ljubljanskem vse-
učilišču je ustanovljena stolica profesorja
za tržno nadzorstvo. Profesorjem bo ime-
novan, kakor slišimo, g. Adolf Ribnikar,
ki bi kot strokovnjak znal presoditi, kdaj
je sadje zrelo po načelu: Če so peške čr-
ne, je dobro; če so pa bele, v Ljubljano
z njim; če imajo limone bele peške, hajd
z njimi v Ljubljano, ker so nezrele in
zato škodljive. Mi bomo srečni, ako bo-
mo mogli vzornemu rodoljubi in stro-
kovnjaku ob tem imenovanju iskreno če-

stitati. Univerza bo vsakako mnogo pri-
dobila. Zvijal

Dnevna vest. Iz Celja se brezlično
brzjavljiva: Izvrševalni odbor JDS se po-
svetuje o predlogu, ne bi li kazalo stran-
kinemu načelniku dr. Kukovcu podeliti
častno strankarsko diplomu za njegov ve-
ledušen sklep, da podari jugoslov. državi
poleg 3/4 denarnega plemenjenja tudi 1/4
celega svojega in svojih strankarjev ne-
premičnega imetja. Čujemo, da se temu
predlogu protivi samo g. Dolke Ribnikar,
ki predlaga za dr. Kukovca podelitev

Vodja slovenskih boljševikov je
mesto dr. Lemeža postal gospod Anton
Kristan. Ob tej priliki je g. Kristan po-
daril svojo lepo vilo trboveljskim premo-
garjem v znak večnega prijateljstva in
medsebojnega komunizma. Sam pa je šel
stanovat v barake, ki jih je ravno ta dni
sezidal minister za delavska stanovanja
Korač na Kodeljevem poleg prisilne de-
lavnice.

Patriotičen čin. Gosp. Milan Plut,
urednik »Domovine« in bivši urednik »Ju-
tra«, je brzjavno naznanil cesarju Karlu
v Svicu, da odlaga vseh pet odklovanj,
ki si jih je prislužil s hrabrim in usmo-
vitnim bojevanjem za avstrijsko domo-
vino. Med jugoslovanskimi dobrovoljci je
ta vest vzbudila veliko oduševljenje.

Ministrski popravek. Penzionirani
minister g. Anton Kristan nam pošilja:
»Sklicujoč se na § 19. tiskovnega zakona,
zahtevam, da sprejmete v zakonitem ro-
lu Vašega lista na istem mestu in z istimi
črkami sledeči popravek: 1. Ni res, da
moje lokomotive vozijo, res pa je, da mo-
je lokomotive ne vozijo. 2. Ni res, da so
bile lokomotive našmirane, res pa je, da
sem bil jaz našmiran. 3. Ni res, da so bile
lokomotive polomljene, res pa je, da je
polomljena moja politika.«

Ljubljanske novice.

lj Umrl je dne 16. t. m. zjutraj tovariš
Jožef Logar, uslužbenec Jugoslovanske
tiskarne. Pogreb danes popoldne iz nek-
danje topničarske vojašnice v Trnovem k
Sv. Križu. Večni mir in pokoj!

lj Poziv vsem služkinjam. Na predsto-
ječo enketo se pozivljajo vse služkinje v
Ljubljani, organizirane in neorganizirane,
da se zglase od viševši 18., 19., 20. ali 21.
t. m. v prostorih »Krekove« prosvete v
Alojzijevišču, pritličje, levo, od 8. do 10.
ure dopoldne in popoldne od 3. do 5. ure.
Ker je v interesu služkinj, se pozivljajo tam
potom, da se zanesljivo odzovejo vse brez
izjeme. — Tajništvo »Zveze služkinj«.

lj Društvo državnih uslužbencev kra-
ljevstva SHS za slovensko ozemlje v Ljub-
ljani priredi v četrtek 19. t. m. ob pol 20.
v veliki dvorani Mestnega doma javni
shod javnih nameščencev. Dnevni red:
Ukinjenje izplačila višjih draginskih do-
klad in položaj javnih nameščencev. Va-
bimo vse tovariše in tovarišice, da se
shoda v kar najimpozantnejšem številu
udeležu. — Odbor.

lj »Prosim milostne sodbe.« pravi
Ivan Stanko, ko se konča pred kazens-
kim senatom deželne sodnije v Ljub-
ljani razprava proti njemu, ker je kra-
del: »Pa še kaj povrh,« odvrne prvo-
mestnik nadsvetnik Vedernjak. Stanko
je bil obsojen v 2 meseca težke ječe.
Stanko je bil obsojen že v Novem mestu
25. avgusta pret. l. na 6 mesecev težke
ječe.

lj Strovina. M. G. je neusmiljeno
pretepaval konje. Nekega, ki ga je po-
svaril, je udaril po tilniku. M. G. se bo
moral pred sodnijo zagovarjati.

lj Kaznovani pek. Na centralnem
uradu proti verižništvu so obsodili v
1 teden zopora Štefana Spolarja, ker
je prodajal 27. januarja t. l. 35 dkg te-
žak hlebček belega kruha po 4 krono.

lj Slaba spričevala. Od staršev sta
pobegnila dva šolarja: eden hodi v I.
razred meščanske, drugi v IV. razred
ljudske šole. Bala sta se kaznj radi sla-
bih spričeval.

lj Pri prodaji ukradenih reči aretiran.
Polijski detektiv Rebec je naletel 16. t.
m. v stari krami pri Mariji Bratoš na Em-
riha Neumeistra, kateri je ponujal Brato-
ševi v prodajo za smešno nizko ceno 120 K
dve prevleki za pernice. Gospod Rebec je
povabil Neumeistra s seboj na policijsko
ravnateljstvo, da pove, kje je dobil blago;
nekaj časa se je Neumeister zvijal, na to
pa povedal, da ju je ukradel svoj gospodi-
nji Mariji Dežman. Neumeister pride pred
sodnijo.

lj Neupravičen bankir. Na centralnem
verižniškem uradu so obsodili na 200 kron
globe mehanika Josipa Fedela iz Pulja, ker
je ustavil pred neko menjalnico stranko,
ki je nameravala zamenjati lire in ji je po-
nujal za liro 7 kron. Ravnatelj menjalnice
je zapazil, kaj dela njegov konkurent in ga
je naznanil centralnemu verižniškemu
uradu, kjer so obsodili Fedelo na 500 kron
globe.

Odgovorni urednik Jože Rutar.

Izdajatelj konzorcij »Večernega lista«

Tiska »Jugoslovanska tiskarna« v Ljubljani